

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 464/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Jurek, advokátska kancelária, s.r.o., Páričkova 15, Bratislava, proti postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B4-23Cpr/4/2013 a Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 3Copr/7/2019 a sp. zn. 3CoPr/3/2022 takto

rozhodol:

1. Postupmi Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B4-23Cpr/4/2013 a Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 3CoPr/3/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B4-23Cpr/4/2013 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **4 500 eur**, ktoré je mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu **povinný** zaplatiť Mestský súd Bratislava IV v časti **4 000 eur** a Krajský súd v Bratislave v časti **500 eur**.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

postupmi mestského súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z Okresného súdu Bratislava IV a krajského súdu v pracovnoprávnom spore s tým, že obom súdom bude prikázané konať bez zbytočných prietáhov a jemu bude priznané finančné zadost'učinenie 20 000 eur.

II.

2. S'ťažovateľ sa žalobou z októbra 2013 proti žalovanému zamestnávateľovi domáha určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, určenia, že jeho pracovný pomer trvá, a náhrady mzdy. Okresný súd v septembri 2014 pojednával a uznesením z októbra 2014 zamietol návrh na prerušenie konania, ktoré vo februári 2015 potvrdil odvolací súd. Okresný súd pojednával v júni 2015. Uzneseniami z júla a augusta 2015 zamietol návrhy na nariadenie predbežného opatrenia a pripustenie vedľajšieho účastníka, ktoré v novembri 2015 potvrdil krajský súd. Okresný súd v apríli a júni 2016 pojednával a uznesením z mája 2016 nepripustil vstup vedľajšieho účastníka, ktoré v januári 2017 potvrdil krajský súd. Okresný súd v júni a júli 2017 pojednával a uznesením z júla 2017 pripustil zmenu žaloby. Uznesením zo septembra 2017 zamietol návrh na opravu uznesenia o zmene žaloby, ktoré v júli 2018 potvrdil krajský súd. Okresný súd po pojednávaní v januári 2019 rozsudkom z februára 2019 žalobe s'ťažovateľa vyhovel a priznal mu náhradu mzdy 119 099 eur, proti ktorému sa žalovaný odvolal. Okresný súd predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu v júli 2019.

3. Krajský súd rozsudok okresného súdu v prvom z namietaných konaní uznesením z novembra 2020 pre nesprávne skutkové a právne závery a nedostatok odôvodnenia zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne okresný súd po pojednávaní v októbri 2021 čiastočným rozsudkom z decembra 2021 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné. Proti tomu podal žalovaný v decembri 2021 odvolanie, ktoré okresný súd predložil krajskému súdu na rozhodnutie v máji 2022. Krajský súd čiastočným rozsudok okresného súdu v druhom z namietaných konaní rozsudkom z mája 2023 zmenil tak, že žalobu zamietol. Proti tomu podal s'ťažovateľ v septembri 2023 dovolanie, ktoré okresný súd predložil na rozhodnutie dovolaciemu súdu v decembri 2023. Dovolací súd uznesením z decembra 2024 zmeňujúci rozsudok krajského súdu a čiastočný rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Zrušenie rozsudku krajského súdu odôvodnil tým, že krajský súd bez zopakovania dokazovania dospel k iným skutkovým záverom ako okresný súd a okresným súdom vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil. Mestský súd v auguste 2025 po tom, keď sa s'ťažovateľ predsedníčke mestského súdu neúspešne s'ťažoval na prietahy v konaní, nariadil pojednávanie na november 2025.

III.

4. S'ťažovateľ namieta, že v dôsledku procesných chýb súdov spočívajúcich v nekonzistentnom hodnotení dôkazov a nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí nie je o jeho žalobe ani po 12 rokoch rozhodnuté. Priznanie finančného zadost'učinenia odôvodňuje tým, že v dôsledku znižujúcej sa solventnosti žalovaného môže byť ohrozená vymožitelnosť náhrady mzdy. Okrem toho má so sporom nemalé náklady, hoci ide o pracovnoprávny spor, ktorý má byť rozhodnutý prednostne.

5. Mestský súd považuje ústavnú s'ťažnosť za nedôvodnú, keďže konal plynulo, rýchlo a efektívne. Krajský súd sa k ústavnej s'ťažnosti, ktorá mu bola doručená 21. augusta 2025, v stanovenej lehote, ktorá uplynula 24. septembra 2025, nevyjadril a ani nepredložil spis mestského súdu.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Rozhodovanie všeobecných súdov o neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrade mzdy patrí do ich bežnej rozhodovacej činnosti. Vec sťažovateľa nemožno hodnotiť ako skutkovo či právne zložitú. Sťažovateľ svojím správaním neprispel k dĺžke konania.

8. Čo sa týka postupu okresného súdu, tak prvýkrát rozhodol o žalobe sťažovateľa až po viac ako piatich rokoch, z čoho v súhrne rok rozhodoval krajský súd o odvolaniach proti procesným rozhodnutiam. Aj druhé rozhodovanie okresného súdu si možno predstaviť promptnejšie než rok od vrátenia krajským súdom, najmä ak nedokazoval a nerozhodol o celom predmete sporu. Postup okresného súdu do vydania druhého rozsudku trvajúci v súhrne viac ako päť rokov spočíval v ôsmich pojednávaniach, no prevažnú časť podľa mestského súdu plynulých a efektívnych úkonov tvorili len doručovacie úkony a pár jednoduchých procesných rozhodnutí. Mestský súd bol po vrátení veci najvyšším súdom sedem mesiacov nečinný a pojednávanie nariadil až po sťažnosti sťažovateľa na prietahy.

9. Čo sa týka postupu krajského súdu v odvolacích konaniach, tak rok a päť mesiacov trvajúce rozhodovanie v prvom namietanom konaní nedosahuje intenzitu porušenia základných práv sťažovateľa. Túto dobu konania treba ako nesústreďený postup pričítať okresnému súdu, keďže jeho rozsudok krajský súd pre nesprávne skutkové a právne závery a nedostatok odôvodnenia zrušil. Rok trvajúce rozhodovanie krajského súdu o odvolaní v druhom namietanom konaní nemožno hodnotiť ako neprimerane dlhé. No v tomto konaní krajský súd postupoval nesústredene, keď nesprávne a bez zopakovania dokazovania vyhodnotil dôkazy inak okresný súd, pre čo najvyšší súd jeho rozhodnutie vydané v tomto konaní zrušil a vec v dôsledku toho vrátil až na mestský súd.

10. V spore sťažovateľa, ktorý si vyžaduje urýchlené prejednanie, vyššiu mieru pozornosti a efektivity, nie je ani po 12 rokoch právoplatne rozhodnuté. Na tom má v prevažnej miere podiel okresný súd zdĺhavým (šesť rokov) a nesústreďeným postupom (zrušenie prvého rozsudku v rok a päť mesiacov trvajúcom odvolacom konaní). Rovnako, no v oveľa menšej miere má na tom podiel krajský súd nesústreďeným postupom v druhom namietanom konaní (zrušenie rozsudku v rok trvajúcom dovolacom konaní). Tým došlo postupmi okresného a krajského súdu v druhom namietanom konaní k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a obsahovo zhodného práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote. Preto bolo v tejto časti ústavnej sťažnosti vyhovené a mestskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prietáhov, čo zahŕňa aj povinnosť ďalším rozsudkom rozhodnúť o celom predmete sporu.

11. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušenia základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k tomu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postupy

súdob, správanie a význam sporu pre sťažovateľa bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'účinenie 4 000 eur od mestského a 500 eur od krajského súdu s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené.

12. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský súd, ktorý rozhodujúcim spôsobom prispel k predĺženiu konania podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška 949,17 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 177,49 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu